

[Anker Jørgensen.]

hensyn til den overenskomstsituation, vi står over for; for at den så vidt muligt kan blive ordnet på en fredelig måde, bør arbejdsministeriet og regeringen ganske alvorligt overveje, hvordan denne tillid kan blive genoprettet.

Hr. Asger Jensen fra det konservative folkeparti kunne ikke rigtig forstå socialdemokratiets stilling i den nuværende situation. Jeg synes, der må være noget galt, når man ikke kan se forskellen. En del af den borgerlige presse har dog ellers ganske tydeligt set forskellen og har set, at regeringen har været for ivrig, og at den har været for ukyndig i disse forhold, som den her har blandet sig i. Men lad mig så i hvert fald endnu en gang over for hr. Asger Jensen understrege, hvori forskellen består.

Hr. Asger Jensen husker sikkert, at ordføreren for det radikale parti, hr. Hilmar Baunsgaard, her i folketinget den 15. marts 1966 fremsatte et forslag til et aftalenævn. Det gjorde han, mens han udgjorde en del af oppositionen. Dengang havde socialdemokratiet regeringsmagten; dengang var de borgerlige i opposition, og de borgerlige udgjorde et klart flertal. Alligevel så man, at den daværende regering og den socialdemokratiske gruppe klart gik imod dette forslag om et aftalenævn, og enhver, der har beskæftiget sig med forløbet af den konflikt og den sag, vi har til behandling i dag, ved jo, at dette praktisk taget er præcis det samme som det, den daværende oppositionsleder, hr. Hilmar Baunsgaard, foreslog i marts 1966.

Der er blevet sagt en del om, at det er også en demokratisk ret at kunne lave konflikt. Jeg vil gerne bruge et andet ord end konflikt. Hvad er en strejke? Det er jo ganske enkelt blot dette, at en gruppe mennesker siger nej til at udføre arbejde på en betingelse, de ikke mener er acceptabel. Så enkelt er det, og kun når virkelige samfundsinteresser står på spil, kan det være rimeligt at gribe ind. Deri er der ikke nogen ny stilling fra socialdemokratiets side. Fagbevægelsen har igennem årene altid være meget villig til at tage vidtgående samfundshensyn, og socialdemokratiet har også igennem årene kendt sit ansvar; men vi har ikke ukyndigt, vi har ikke utidigt blandet os i arbejdsmarkedets for-

hold på et tidspunkt, hvor enhver kunne se, at det var klogt og rigtigt at lade tingene gå deres gang, så længe det bevisligt, også efter statsministerens egen opfattelse, ikke var samfundsmæssige interesser, der stod på spil.

Da vi havde forslag om aftalenævn til behandling her i marts og april 1966, modtog folketinget en henvendelse fra de fire store lønmodtagerorganisationer. Det hed jo dengang, at 1 million lønmodtagere protesterede imod det baunsgaardske forslag. Det er det, der gentager sig nu. Da vi modtog den resolution fra de fire lønmodtagerorganisationer i 1966, da var det en historisk begivenhed, fordi det var første gang, samtlige lønmodtagerorganisationer, som tidligere på visse områder kunne være uenige, optrådte som en enhed. Det gentager sig nu, og de borgerlige partier — og især de af dem, der også vil gøre krav på at være moderne lønmodtagerpartier — bør tage dette som et varsel. Om ikke andet så burde dette argument få de borgerlige partier til at vakte lidt i den indstilling, som de her har lagt for dagen.

Det farligste i den situation, vi nu er inde i, er egentlig dette, at man nu lægger gift for de forhandlinger, som Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen skal have, for det første om en ny hovedaftale og for det andet om den overenskomstsituation, vi står over for i 1968-69. Jeg advarer, jeg siger, det er farligt, ikke fordi det skal tages som en trussel, men fordi dette at behandle ilden på den måde kan sætte en storbrand i gang.

Og lad mig så sige noget, som denne forsamling godt ved, nemlig: Danmark har verdensrekord i arbejdsfred, simpelt hen verdensrekord i arbejdsfred. Alle internationale arbejdsretseksperter ser på Danmark som et eksempel på et samfund, hvor det er lykkedes at reducere konflikterne til et minimum. Det er måske netop, fordi der igennem tiderne nok har været problemer, men også har været fornuft og retfærdighed og rimelighed til stede, når man skulle tage stilling til disse problemer. Den nuværende regering handler farligt og fylder den kommende overenskomstsituation med yderligere risiko.

Der har været talt om franske tilstande. Lad mig nøjes med at sige: se ned, ikke på